



T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1525
Tarih: 02.10.2012

11000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

AKP hükümetinin bir kampanya olarak başlattığı “kentsel dönüşüm” projelerinin özünün ortada olan afet riskine karşı mekansal bir iyileştirmeden uzak, rant ve yağmacılığa açık yeni bir Pazar oluşturma çabası olduğu görülmektedir. 5 Ekim 2012 tarihinde 34 ilde 40 noktada 6 bin konut, birim ve işyerini yıkmaya başlayacağız diye hükümetin insan merkezli bir dönüşüm planı yapmadığı ortadadır. Yeni kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Bakanlar Kurulu'na yetki vererek yerelde belediyelerin söz sahibi olması tamamen engellenmiştir. Bunun yanı sıra düzenlenen afet yasası ile risk ve rezerv yapı alanlarında tamamının hazineye devredilme yetkisi de Bakanlığa tahsis edilmiştir. Dolayısıyla kentsel, sosyal ve teknik altyapı alanları için kullanılması gereken arsalar şirketlere tahsis edilebilecektir. Rantın olduğu yerlerde okul, hastane gibi kamu kurumlarına ait binalar, arsalar, tarım toprakları, ormanlar bile TOKİ aracılığıyla tahsis edilebilecektir. Üstelik risk bulunmayan binaların yıkılabilmesinin önü açılarak, evinde risk olmayan vatandaşın binaları bile bu ranta dahil edilebilir hale getirilmiştir. İstanbul'un Sarıyer, Zeytin burnu, Okmeydanı, Tarlabası, Sulukule, Avcılar gibi farklı ilçelerindeki kentsel dönüşüm projelerinde, vatandaşların su ve elektrikleri kesilerek adeta zorla göç ettirilmeye çalışılmaktadır ki bu barınma hakkının ihlali anlamındadır. Üstelik aslaşma ile tahliye edilen kişilere kira yardımı “yapılabilir” olarak düzenlenmiştir. Dolayısıyla tüm bunlar İstanbul'da yaşayan yoksul kesimin daha da yoksullaşması, temel haklarından mahrum edilmesi ve itiraz edebilmelerinin önünün tamamen kaldırılarak otoriter bir yaklaşımın sergilendiği görülmektedir. Kamu İhale Kurumu'nu devre dışı bırakan düzenlemelerle, iktidar şirketlerinin kayırıldığı ve ceplerinin doldurulduğu bir “rant” yaratılmıştır.

İstanbul'un en büyük kentsel dönüşüm projesi Okmeydanı'nda gerçekleşecek ve 100 bin kişinin etkileneceği projede 5 bin 300 bina yıkılacak. İlçede yaşayan vatandaşların evleri kendilerinden alınarak kendilerine tekrardan satılacak. En son Tarlabası'nda proje AKP hükümetine yakınlığıyla bilinen Çalık Holding'e verilirken, Hükümetin ve Beyoğlu Belediyesinin "Sulukule" gibi olmayacak, orada oturan vatandaşlarla uzlaşarak yapılacağı, tarihi dokunun korunacağı vaatlerinin gerçek olmadığı ortaya çıkmıştır. Kamulaştırmayı kabul etmeyen vatandaşlara düşük bedel ve "acele kamulaştırma" tehdidiyle ellerinden evlerinin alındığını, verilen kamulaştırma bedellerinin ise kendi evlerinin üçte bir değerindedir. Diğer yandan Tarlabası'nda başlatılan lüks ofise dönüştürülen binalar fahiş fiyatlarda satılığa çıkarılırken binaların tarihi dokusunun söz verildiği gibi korunmadığı görülmektedir. Yoksul halkın oturduğu Tarlabası'nda, Sulukule'de roman vatandaşların yaşadığı gibi şirketlere ve zenginlere sunulan mekanlarda semt sakinleri sadece evlerinden olmakla kalmayıp kendi kültürlerinden, mahalle yaşamlarından da kendilerine sorulmadan sökülüp atılmaktadır. Gerekli olan dönüşümün mahallede olan vatandaşlarla birlikte, maddi olarak mağdur edilmeden, daha yaşanabilir bir alan oluşturma hedeflenerek yapılmalıdır. Aksi takdirde sermayeye sunulan rant olanları olarak devam edecektir.

1. İstanbul'da kentsel dönüşüm projelerinin yerleri ve sayıları nedir? Bu projelerden kaç vatandaş evlerinden olacaktır? Bu vatandaşların ne kadarına kira yada işyeri yardımı yapılacaktır? Risk altında olmayan kaç vatandaş evinden olacaktır?
2. İstanbul'da yapılacak projelerin maliyeti nedir? Hangi şirketlere ihale edilmiştir? Şirketlerin proje başı karları ne olacaktır? Elde edilecek gelirler nereye aktarılacaktır?
3. Tarlabası'nda oturan vatandaşların "acele kamulaştırma" tehdidiyle evlerini kamulaştırmaya mecbur bırakıldığı doğru mudur? Kamulaştırma bedeli olarak evin değerinin ne kadarı verilmektedir?
4. Çıkarılan yeni afet yasası aracılığıyla İstanbul'da kaç adet kamu binası, kamusal alan, ve kaç metrekaşe tarla, orman şirketlere tatis edilecektir?
5. Kentsel dönüşüm projesi tasarlama aşamasındayken o bölgede oturan vatandaşlar kararlara dahil edilmiş midir? Onların görüşleri ve talepleri dikkate alınmış mıdır? Okmeydanı'nda oturan vatandaşların belediye başkanından net bir şekilde neler yapılacağını anlatıldığı bir protokolün hazırlanması talebi dikkate alınmış mıdır?
6. Kentsel dönüşümün ranta dönüşmesinin önüne geçmek ve mağdur olan vatandaşın mağduriyetinin tazmin edilmesi için bir planınız var mı?